

Enhed
Udsatte Voksne og
Civilsamfund

Sagsbehandler
Sara
Rasmussen/Jens
Hjønner
Rasmussen

Koordineret med

Sagsnr.
2019 - 9616

Doknr.
209314

Dato
16-04-2020

Høringsnotat over lovforslag til lov om ændring af lov om social service (psykologbehandling til kvinder, der får ophold på krisecenter)

1. Hørte myndigheder og organisationer

Et udkast til lovforslag blev den 20. januar 2020 sendt i høring hos:

3F – Fagligt Fællesforbund, Ankestyrelsen, BDO Kommunernes Revision, Bedre Psykiatri, Brugerforeningen for aktive stofbrugere, Brugernes Akademi, Bryd Tavsheden, Børnehus Hovedstaden, Børnehus Midt, Børnehus Nord, Børnehus Sjælland, Børnehus Syd, Børnerådet, Center for Voldsramte (Region Hovedstaden), Danmarks Statistik, Danner, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Handicapforbund, Dansk Psykiatrisk Selskab, Dansk Psykolog Forening, Dansk Selskab for Psykosocial Rehabilitering, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Stalkingcenter, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Datatilsynet, Den Sociale Udviklingsfond (SUF), Det Centrale Handicapråd, Dialog Mod Vold, Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH), Foreningen af Kommunale Sociale- Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, Frederiksberg Kommune (Socialtilsyn Hovedstaden), Faaborg-Midtfyn Kommune (Socialtilsyn Syd), Gadejuristen, Hjørring Kommune (Socialtilsyn Nord), HK/kommunal, Holbæk Kommune (Socialtilsyn Øst), KL, Kristelig Fagbevægelse, Landsforeningen af Kvindekrisecentre (LOKK), Landsforeningen af Socialpædagoger (LFS), Landsforeningen af nuværende og tidligere Psykiatribrugere (LAP), Landsforeningen af væresteder (LVS), Landsforeningen for voksne med senfølger af seksuelle overgreb (SPOR), Livslinjen, Lev Uden Vold, LOS – de private sociale tilbud, Lægeforeningen, Mødrehjælpen, Offerrådgivningen i Danmark, PLO, Psykiatrifonden, Red Barnet, Reden Vesterbro, Rigspolitiet, Røde Kors, Rådet for Etniske Minoriteter, Rådet for Socialt Udsatte, Sammenslutningen af Boforner for Hjemløse (SBH), SAND, Selveje Danmark, Silkeborg Kommune (Socialtilsyn Midt), SIND, Socialpædagogerne, Socialt Lederforum, Socialt Udviklingscenter (SUS), VIVE og Q-værk.

Social- og Indenrigsministeriet har modtaget svar fra:

Børnerådet, Danner, Dansk Handicapforbund, Dansk Socialrådgiverforening, Datatilsynet, Dialog Mod Vold, Frederiksberg Kommune (Socialtilsyn Hovedstaden), KL, Landsforeningen af nuværende og tidligere Psykiatribrugere (LAP), Lev Uden Vold, LOS – de private sociale tilbud, Landsforeningen af Kvindekrisecentre (LOKK), Mødrehjælpen, Offerrådgivningen i Danmark, Psykiatrifonden, Red Barnet, Røde Kors, Rådet for Etniske Minoriteter, Rådet for Socialt Udsatte, SAND, Selveje Danmark, Silkeborg Kommune (Socialtilsyn Midt), Socialpædagogerne og Q-værk.

Følgende høringspartier er fremkommet med høringsvar, men havde ingen kommentarer:

Ankestyrelsen, Hjørring Kommune (Socialtilsyn Nord), Lægeforeningen.

Social- og Indenrigsministeriet har endvidere modtaget hørings svar fra Institut for Menneskerettigheder og KFUKs Sociale Arbejde.

Under punkt 3 er gengivet de væsentligste punkter fra hørings svarene.

2. Ændringer på baggrund af høringen

Der er foretaget følgende ændringer efter høringsrunden.

- I lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 2.2 og 2.3 er tilføjet et afsnit om opholdskommune og betalingsforpligtelse.
- I lovforslagets afsnit 2.3 er det præciseret, at den foreslåede psykologordning ikke er finansieret over krisecentrets takst.
- I lovforslagets afsnit 2.3 er det præciseret, at kommunalbestyrelsen ved valg af psykolog skal lægge vægt på at understøtte kontinuiteten i forløbet hos psykologen samt eventuelle sikkerhedsmæssige forhold for kvinden.
- I lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 2.3 er VISOs rådgivning om særlige forhold for kvinder med handicap indføjet.
- I lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 3 er det indføjet i ligestillingsvurderingen, at mænd, der har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i nære relationer, med lovforslaget ikke får adgang til samme behandling.
- Det databeskyttelsesretlige grundlag er præciseret i lovforslagets almindelige bemærkninger i afsnit 4.
- I lovforslagets afsnit 5 er de økonomiske konsekvenser opdateret som følge af forhandlinger med KL.
- I bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 1, er det præciseret, at kommunalbestyrelsen snarest muligt efter, de har modtaget orientering om kvindens ophold på krisecenter vil fremsætte tilbuddet om psykologbehandling til kvinden med henblik på, at et forløb iværksættes, samt at forløbet kan fortsætte, efter at kvinden er etableret i egen bolig.
- I bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 1, er det præciseret, at hvis kvinden indledningsvis takker nej til tilbuddet om psykologbehandling, kan hun under opholdet på krisecentret eller i umiddelbar forlængelse heraf genoptage tilbuddet ved at rette henvendelse til kommunen herom. Formålet er at sikre, at det ikke er et spørgsmål om *timing* for tilbuddet om psykologbehandling, der afgør, om kvinden kan gøre brug af tilbuddet.

3. Hørings svarene

3.1. Overordnet holdning til lovforslaget og yderligere ønsker

Der er generelt positive tilbagemeldinger på lovforslaget. Hørings svarene afspejler bred opbakning til at indføre psykologbehandling til kvinder, der får ophold på krisecenter. **Danner** og **Børnerådet** fremhæver desuden, at psykologbehandling til kvinder, der får ophold på krisecenter, også kan gavne eventuelle børn, herunder kan forstærke psykologbehandlingen til børn, der ledsager deres mor på krisecenter.

Rådet for Socialt Udsatte, Offerrådgivningen i Danmark, Dialog Mod Vold bemærker, at mænd, der er udsat for vold i nære relationer, også kan have behov for psykologbehandling.

Dialog Mod Vold, Lev Uden Vold og Institut for Menneskerettigheder

mener, at den foreslåede ordning også bør omfatte psykologbehandling til mænd, der har ophold på tilbud efter servicelovens § 110 (herberger, forsorgshjem og mandecentre) og har været udsat for vold i nære relationer eller trusler herom. **SAND** mener, at der bør gives samme ret til psykologbehandling til hjemløse med ophold på forsorgshjem efter servicelovens § 110 med henvisning til, at der er stort sammenfald mellem målgrupperne i forhold til at have komplekse og sammensatte problemer.

Lev Uden Vold mener i forlængelse heraf, at servicelovens § 109 (kvindekrisecentre) også bør omfatte mænd, og at lovforslaget ikke har positive ligestillingsmæssige konsekvenser, men negative ligestillingsmæssige konsekvenser for mænd. **Lev Uden Vold** og **Red Barnet** peger på, at i situationer, hvor børn ledsager faren på krisecenter, vil det ske efter servicelovens § 110, og dermed har hverken børnene eller faderen det samme krav på psykologbehandling, som vil gælde kvinder og evt. ledsagende børn på kvindekrisecentre.

Q-værk, Røde Kors og Mødrehjælpen fremhæver behovet for psykologbehandling til kvinder, der er udsat for vold i nære relationer, der ikke tager ophold på kvindekrisecenter, men i stedet bør kunne få psykologbehandling som et ambulante tilbud. **Q-værk** bemærker, at det er u hensigtsmæssigt, at volden skal være eskaleret med behov for ophold på krisecenter for at få tilbud om psykologbehandling. **Mødrehjælpen** peger desuden på, at børn skal sikres hjælp, selvom moderen ikke tager ophold på krisecenter. **Røde Kors** ønsker, at der samles op på erfaringerne fra implementering af ordningen med henblik på at vurdere, hvilke fordele der vil være ved at give kvinder i ambulante behandling samme rettighed.

LAP pointerer i ligestillingens navn, at alle uanset køn og alder bør kunne få tildelt gratis psykologhjælp, ikke kun kvinder.

KFUKs Sociale Arbejde, der driver Reden Internationals krisecentre til ofre for menneskehandel, ønsker, at kvinderne på krisecentret får adgang til psykologbehandling, selvom krisecentret ikke er et tilbud efter servicelovens § 109.

Dialog Mod Vold anbefaler, at kommunen forpligtes til at tage kontakt til den partner/ekspartner, der er voldudøver, når en kvinde tager ophold på et krisecenter på grund af vold med henblik på at vurdere sikkerheden i hjemmet for eventuelle børn, der har samvær med denne samt for at vurdere sikkerheden i tilfælde af, at den voldsudsatte kvinde vælger at flytte tilbage til udøver. **Dialog Mod Vold** anbefaler videre, at kommunen forpligtes til at vurdere, om der er behov for en særskilt indsats til udøveren.

Socialpædagogerne mener, at der bør være opmærksomhed på, at krisecentret sammen med kommunen sikrer, at kvinden og eventuelle børn også efter endt ophold får tilbudt relevant socialfaglig støtte med henblik på at komme på fode igen.

Social- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Social- og Indenrigsministeriet noterer sig, at der generelt er opbakning til, at kvinder, der får ophold på kvindekrisecentre, vil få tilbudt 10 timers psykologbehandling.

Ministeriet noterer sig desuden, at der i forhold til lovforslagets målgruppe og anvendelsesområde er ønsket til, at psykologbehandling tilbydes en bredere målgruppe.

Ministeriet bemærker, at lovforslaget i overensstemmelse med den politiske aftale, som det udmønter (Aftale om finansloven for 2020) er målrettet kvinder, der får ophold på krisecenter efter servicelovens § 109. Ministeriet finder således, at ønsker om psykologbehandling til andre målgrupper går ud over det specifikke formål med lovforslaget, som er, at kvinder, der får ophold på krisecenter hurtigt og ubureaukratisk får den hjælp, de har brug for.

Social- og Indenrigsministeriet har i bemærkningerne til lovforslaget under ligestillingsvurderingen fremhævet, at mænd, der har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i nære relationer, ikke får adgang til samme behandling.

Det bemærkes, at der med aftale om finansloven for 2020 er afsat 13,6 mio. kr. i 2020, 4,5 mio. kr. i 2021, 11,2 mio. kr. i 2022 og 18,7 mio. kr. i 2023 og årligt herefter til en styrket ambulans voldsrådgivning. Blandt andet gives varig driftsstøtte til Mødrehjælpens indsats "Ud af voldens skygge", Danners indsats "Sig det til nogen" samt Dialog Mod Volds ambulante behandlingstilbud

Ministeriet bemærker, at kommunen har pligt til at reagere, når den får kendskab til tilfælde, hvor der må antages, at et barn eller en ung har behov for særlig støtte, fx når de får kendskab til et barn, der lever i hjem med vold – uanset om volden er rettet direkte mod dem eller ej. I disse tilfælde skal kommunen undersøge barnets forhold nærmere og vurdere, om det må antages, at barnet eller den unge trænger til særlig støtte efter lov om social service. I så fald skal kommunen iværksætte en børnefaglig undersøgelse og på baggrund af den nærmere afdækning af barnets forhold tage stilling til behovet for støtteforanstaltninger til barnet eller den unge.

Endelig bemærker ministeriet, at der findes en skærpet pligt for fagpersoner, herunder personer der er beskæftiget ved kvindekrisecentre, til at underrette kommunalbestyrelsen, hvis de får kendskab til eller grund til at antage, at et barn eller en ung kan have behov for særlig støtte, eller at et barn eller en ung har været udsat for overgreb.

I forbindelse med et ophold på krisecenter skal kommunalbestyrelsen tilbyde indledende og koordinerende støtte og vejledning til kvinden. Den indledende rådgivning skal iværksættes så tidligt som muligt efter orientering om optagelse i boformen og skal introducere kvinden til den koordinerende rådgivning og skabe kontakt mellem kvinden og en medarbejder, der varetager den koordinerende rådgivning. Den koordinerende rådgivning gives i forhold til bolig, økonomi, arbejdsmarked, skole, daginstitutioner, sundhedsvæsen m.v. og skal understøtte de enkelte dele i kommunalbestyrelsens øvrige tilbud. Rådgivningen iværksættes senest, når forberedelsen til udflytning fra boformen påbegyndes, og gives, indtil kvinden og eventuelle børn er etableret i egen bolig.

3.2) Faglig kompetence hos psykologerne

Børnerådet understreger betydningen af, at de behandlende psykologer besidder den erfaring og ekspertise, som følgerne af vold i familien og i forældrerelationen kræver. **Danner, Socialpædagogerne og LOS** understreger vigtigheden af, at der stilles krav om, at kun psykologer med indsigt i og erfaring med vold varetager opgaven.

Socialtilsyn Midt foreslår, at kravene til psykologens faglighed præciseres, og at det kan overvejes, at psykologen samarbejder med andre fagpersoner, fx en specialiseret

socialrådgiver med henblik på viden om henvisnings- og behandlingsmuligheder samt juridisk indsigt i familieret og forvaltningsret.

Dansk Handicap Forbund ønsker, at det i lovbemærkningerne tydeliggøres, at der kan være tale om kvinder med meget forskellige baggrunde og behov, og at der skal være adgang til specialiseret viden om de særlige forhold vedr. kvinder med handicap, evt. gennem VISO.

Psykiatrifonden håber med henvisning til kvindernes ofte komplicerede sociale forhold, eventuelle komorbide problemstillinger samt behov for elementer af krisepsykologi og/eller psykotraumatologi, at Socialstyrelsen evt. i samarbejde med Sundhedsstyrelsen og relevante forskningsmiljøer udarbejder en vejledning/klinisk retningslinje for psykologbehandling af voldsramte kvinder på krisecentre.

Social- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Social- og Indenrigsministeriet noterer sig, at høringssvarene afspejler, at spørgsmålet om psykologernes faglige kvalifikationer er væsentligt for en række af organisationerne.

Ministeriet bemærker, at lovforslaget stiller krav om, at der anvendes autoriserede psykologer, hvilket sikrer, at psykologen har en grundlæggende erfaring med såvel udredning som konfrontationstimer, og at psykologen har modtaget den påkrævede supervision forud for autorisationen. Det fremgår af de specielle bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 1, at kommunalbestyrelsen af hensyn til at sikre den fornødne faglighed i behandlingen i videst mulige omfang bør anvende psykologer, der har relevant fagligt kendskab til og behandlingsmæssig erfaring med de særlige problematikker, det vedrører, herunder f.eks. vold i nære relationer, social kontrol mv., og at det kan være psykologer med tilknytning til et krisecenter eller lignende. Det fremgår endvidere, at kommunalbestyrelsen for at sikre god praktisk tilrettelæggelse af hjælpen under kvindens ophold på krisecentret kan indgå aftale med et konkret krisecenter om at benytte en psykolog, der er tilknyttet krisecentret.

Ministeriet vurderer imidlertid, at det ikke er hensigtsmæssigt at lovgive om yderligere objektive kriterier for den valgte psykologs erfaring og kvalifikationer. Det skyldes bl.a., at der ikke findes relevante objektive kriterier, som gælder målgruppen samlet set, hvorfor valget af psykolog beror på en konkret og individuel vurdering i den enkelte sag. Desuden kan der være andre forhold, der spiller ind i valget af psykolog i den enkelte sag som fx ventetid på at påbegynde behandling, eventuelle tidligere psykologforløb for kvinden, hvor det kan være hensigtsmæssigt at fortsætte med den samme psykolog mv. Der henvises i øvrigt til ministeriets bemærkninger til høringsnotatets afsnit 4.3 om tilrettelæggelse af psykologbehandlingen.

Ministeriet bemærker, at psykologen vil varetage psykologisk behandling og rådgivning af kvinden, og at øvrig rådgivning om henvisnings- og behandlingsmuligheder, forvaltningsret mv. som udgangspunkt ikke er psykologens opgave. Rådgivning herom vil blive varetaget af krisecentret og kvindens kommune.

For så vidt angår rådgivning om særlige forhold af relevans for kvinder med handicap, som får ophold på kvindekrisecenter, tilbyder VISO rådgivning til kommuner og sociale tilbud efter serviceloven. VISO kan bl.a. rådgive om, hvad kommunen bør have for øje i forbindelse med valg af psykolog, ligesom krisecentre og kommunalt ansatte psykologer kan få rådgivning hos VISO om særlige forhold vedr. fx vold og indgribende handicap. Såfremt en kvinde er i behandling hos en privatpraktiserende

psykolog, vil evt. rådgivning fra VISO skulle ske via kommunen og i samarbejde med borgeren. Dette tilføjes bemærkningerne til lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 2.3.

Ministeriet oplyser, at der ikke er aktuelle planer om udarbejdelse af vejledning/klinisk retningslinje for psykologbehandling af voldsramte kvinder, der får ophold på krisecenter.

3.3) Tilrettelæggelse af psykologbehandlingen

KL bakker op om, at det er kvindens hjemkommune, der skal tilbyde kvinden psykologhjælpen, og at denne ikke skal indgå som en del af krisecentrets indsats. **KL** er videre af den opfattelse, at det giver god mening, at hjælpen ydes i kvindens hjemkommune og i nærmiljøet, idet mere end 25 pct. af opholdene har en varighed på max en uge, og andre 40 pct. har en varighed på 3 uger.

Dansk Socialrådgiverforening mener, at det bør være krisecentrene, der etablerer et samarbejde med kliniske psykologer, der har voldsfaglig kompetence. **LOKK** mener, at ordningen bør være forankret på krisecentrene og være takstfinansieret.

LOS anbefaler, at udgangspunktet bør være, at kommunalbestyrelsen anvender psykologer, som er tilknyttet krisecentret frem for andre psykologer, og at det uagtet heraf skal være kommunalbestyrelsens forpligtigelse at skaffe den nødvendige autoriserede psykolog, såfremt krisecentret ikke kan tilvejebringe en relevant psykolog. **KFUKs Sociale Arbejde** foreslår, at kvinden selv får mulighed for at vælge mellem flere psykologer under forudsætning af, at de er godkendte og autoriserede, så kvinden kan vælge en psykolog med tilknytning til et krisecenter.

Socialtilsyn Hovedstaden bemærker, at kommunernes forpligtigelse til at tilbyde autoriseret psykologbehandling til kvinder kan medføre, at nogle kvindekrisecentre vil vælge at ansætte egen autoriseret psykolog. Derfor forventer Socialtilsyn Hovedstaden, at krisecentre, der ansætter egen autoriseret psykolog, skal indsende et nyt og retvisende budget, der herefter skal godkendes af Socialtilsynet.

LOS og **Lev Uden Vold** peger på, at det er væsentligt at iværksætte tilbuddet om psykologbehandling så hurtigt som muligt. **Lev Uden Vold** anbefaler, at bestemmelsen i lovforslagets § 1 formuleres således, at tilbuddet om psykologbehandling skal iværksættes ”... hurtigst muligt efter indskrivningen, og senest når forberedelsen til udflytningen påbegyndes.” **Danner** skriver, at længden af behandlingen bør være tilstrækkelig elastisk, således at evt. resterende samtaler, der afholdes i forlængelse af kvindens ophold på krisecenteret, kan hjælpe hende i den svære overgang fra krisecenter til egen bolig. **Danner** lægger derfor op til en pragmatisk tilgang til ordlyden ”i umiddelbar forlængelse af”, således at samtalerne kan fortsætte over en periode, hvor kvinden etableres i egen bolig. **Selveje Danmark** foreslår, at det præciseres i forslaget, at psykologbehandlingen kan bruges fleksibelt, så behandlingen kan være en del af efterforsorgen for at forhindre tilbagefald.

LOS mener desuden, at det faktum, at kvinden har modtaget tilbuddet delvist, afbrudt eller afvist tilbuddet ikke bør medføre, at kvinden ikke efterfølgende bør tilbydes tilbuddet igen. **LOS** mener videre, at det bør fastslås, at anvendelse af tilbuddet efter forslaget § 109, stk. 9, ikke begrænser kvindens mulighed for at anvende de eksisterende muligheder for psykologbehandling. **LOS** angiver endelig, at det ikke fremgår af lovforslaget, at de ti timer er for hvert nyt ophold på et krisecenter, hvorfor

LOS antager, at samme kvinde tilbydes ti timer ved hver optagelse på et kvindekrisecenter.

KL bemærker, at der allerede eksisterer en tilskudsbaseret psykologordning for kvinder, der er udsat for vold i nære relationer. Da psykologhjælpen skal tilbydes straks ved indskrivning, og forsætter efter udskrivningen, skal der følges op for at sikre, at det er den rette målgruppe, der modtager psykologhjælpen.

Dansk Socialrådgiverforening ønsker sikkerhed for, at psykologsamtalerne kan afholdes på kvindekrisecentret, og at kommunen ikke kan stille krav om, at det sker i kvindens hjemkommune. Endvidere bemærker Dansk Socialrådgiverforening, at et psykologforløb ikke må sætte pres på opholdets længde.

Social- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Social- og Indenrigsministeriet vurderer, at det vil være hensigtsmæssigt, at det er kommunalbestyrelsen, der vil få pligt til at tilbyde kvinden psykologbehandling frem for, at hjælpen bliver en del af krisecentrets tilbud og dermed bliver takstfinansieret. Det skyldes blandt andet, at der er stor forskel på, hvor lang tid kvinderne har ophold på krisecentrene. Blandt de ophold, der blev påbegyndt i løbet af de første tre kvartaler i 2017, blev omkring 25 pct. afsluttet inden for en uge, og lidt over 40 pct. af opholdene blev afsluttet inden for tre uger. Lidt under 30 pct. af opholdene varede mere end 3 måneder (mindst 14 uger). For mange kvinders vedkommende vil det således i højere grad understøtte kontinuitet for kvinden i forløbet, at det er kommunen, der har forpligtelsen til at sikre tilbud om psykologbehandling, frem for krisecentret. Det bemærkes endvidere, at det er kommunalbestyrelsen, der efter servicelovens § 109, stk. 8, har pligt til at tilbyde psykologbehandling til børn, der ledsager deres mor på krisecenter.

Det er med lovforslaget kommunalbestyrelsen, der har ansvaret for at finde en egnet psykolog til at varetage behandlingsforløbet. Det er i den forbindelse væsentligt så vidt muligt at understøtte kontinuitet i forløbet for kvinden. Der er tale om kvinder i en meget sårbar situation, og valg af psykolog skal således ske med udgangspunkt i, hvordan kvinden får mest muligt udbytte af psykologbehandlingen, og at hun har mulighed for at benytte sig af tilbuddet, herunder at der er taget hensyn til eventuelle sikkerhedsmæssige forhold for kvinden. Det præciseres i lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 2.3.

Krisecentret kan enten selv have en psykolog ansat eller kan typisk formidle kontakt til en psykolog, som de er vant til at samarbejde med, og vil dermed ofte kunne være leverandør af psykologbehandlingen. Dette vil imidlertid ikke nødvendigvis være muligt eller hensigtsmæssigt, f.eks. hvis kvinden kun har kort ophold på krisecentret eller lignende.

Det tydeliggøres i lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 2.3, at den foreslåede ordning om psykologbehandling til kvinder, der får ophold på krisecenter, ikke vil være finansieret over krisecentrets takst for ophold på krisecentret.

Kommunalbestyrelsen kan tilkøbe psykologbehandling hos krisecentret, hvis krisecentret har en psykolog tilknyttet, som kan varetage behandlingsforløbet. Eventuelle ændringer i budgetter for krisecentre følger ikke direkte af lovforslaget, og ministeriet finder det ikke nødvendigt at adressere dette i lovforslaget.

Kommunalbestyrelsens tilrettelæggelse af psykologbehandlingen vil ske under hensyn til det forventede forløb for henholdsvis kvinden og hendes evt. børn, herunder i

forhold til hvor de forventes at opholde sig under forløbet. Psykologbehandling til kvinden vil så vidt muligt koordineres med den øvrige indsats for kvinden på krisecentret samt andre indsatser efter serviceloven og anden relevant lovgivning.

Det tydeliggøres i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 1, at kommunalbestyrelsen snarest muligt, efter de modtager orientering efter servicelovens § 109, stk. 4, om kvindens ophold, fremsætter tilbuddet om ti timers psykologbehandling med henblik på, at forløbet kan iværksættes. Det tydeliggøres desuden, at forløbet kan fortsætte, efter kvinden er etableret i egen bolig. Ministeriet bemærker, at servicelovens § 109 om kvindekrisecentre ikke indeholder tilsvarende bestemmelser om efterfølgende hjælp (efterforsorg), som det er tilfældet for servicelovens § 110 (herberger og forsorghjem).

Det præciseres desuden i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 1, at hvis kvinden indledningsvis takker nej til tilbuddet om psykologbehandling, kan hun under opholdet på krisecentret eller i umiddelbar forlængelse heraf genoptage tilbuddet ved at rette henvendelse til kommunen herom. Formålet er at sikre, at det ikke er et spørgsmål om uheldig timing for kommunalbestyrelsens tilbud om psykologbehandling, der afgør, om kvinden kan gøre brug af tilbuddet. Af hensyn til kommunalbestyrelsens administration pålægges det imidlertid ikke denne gentagne gange at fremsætte tilbuddet til kvinden.

Der henvises endvidere til, at det i bemærkningerne til lovforslaget fremgår, at pligten til at tilbyde psykologbehandling vil gælde uanset opholdets varighed. Imidlertid vil ophold, hvor kvinden og evt. ledsagende børn f.eks. af sikkerhedsmæssige hensyn overflyttes til et andet krisecenter, ikke i denne forbindelse være at betragte som et nyt ophold med yderligere tilbud om ti timers psykologbehandling. Tilsvarende vil det gælde for kvinder med gentagne ophold inden for en kort tidsperiode, og som allerede er i gang med et forløb hos en psykolog efter denne ordning, at der som udgangspunkt ikke vil bevilges yderligere psykologbehandling.

Ministeriet vurderer ikke, at det er nødvendigt i lovforslaget at uddybe forholdet til andre former for psykologbehandling.

3.4) Persondataskyttelse

Datatilsynet opfordrer til, at det beskrives i lovbemærkningerne på hvilket databeskyttelsesretligt grundlag, behandlingen af oplysninger vil ske. Datatilsynet fremhæver vigtigheden af at afklare dataansvaret mellem de enkelte aktører samt iagttagelse af oplysningspligten med henblik på at give den enkelte registrerede mulighed for at udøve sine øvrige rettigheder efter databeskyttelsesreglerne.

Social- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Det databeskyttelsesretlige grundlag er præciseret i lovforslaget almindelige bemærkninger i afsnit 4.

3.5) Øvrige bemærkninger

KL er bekymret over den hastighed, ordningen implementeres i, og bemærker, at det er de færreste kommuner, der har ansat psykologer, som har ledig kapacitet til at tilbyde op til 10 timers psykologhjælp.

Lev Uden Vold bemærker, at kvinden bør kunne opretholde anonymitet i forhold til kommunen og krisecentret, selvom kvinden ikke i forhold til psykologen er anonym.

LOKK fremfører, at kvinder, som modtager behandling med brug af tolk, får tildelt behandling på op til 20 timer. Begrundelsen herfor er den formindskede effektive tid med psykolog grundet tolkning. **LOKK** anbefaler videre, at alle udgifter til tolk til psykologbehandling dækkes som en del af ordningen, og at finansieringen af tolkeudgifterne nævnes specifikt i loven. Tilsvarende bemærker **Rådet for Etniske Minoriteter**, at tolkebistand kan være nødvendig for de kvinder, der ellers ikke kan få udbytte af psykologbehandlingen.

Lev Uden Vold og **LOKK** foreslår, at betalingsansvaret for tilbuddet om psykologbehandling under og efter krisecenteropholdet præciseres i lovforslaget.

Dansk Socialrådgiverforening mener, at formuleringer om, at kvinden skal have hjælp til at bryde voldsspiralen, utilsigtet kan signalere "victimblaming".

Social- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Social- og Indenrigsministeriet anerkender, at der vil være tale om en kort implementeringsperiode for kommunerne. Ministeriet bemærker, at den foreslåede ordning ikke forudsætter, at de valgte psykologer er kommunalt ansatte, og at der kan indgås aftale med private psykologer mv.

Social- og Indenrigsministeriet bemærker for så vidt angår spørgsmålet om opretholdelse af anonymitet, at det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at anonymt ophold ikke i sig selv vil kunne være en hindring for, at kvinden tilbydes psykologbehandling, og at kommunen skal søge at overkomme eventuelle udfordringer i tilrettelæggelsen heraf i samarbejde med det pågældende krisecenter. Det vurderes, at det som udgangspunkt vil være muligt at opretholde anonymiteten i forhold til den kommunale forvaltning, mens kvinden ikke over for psykologen kan opretholde anonymiteten.

Ministeriet bemærker, at lovforslaget ikke omfatter bestemmelser om tolkebistand, og mulighederne for tolkebistand følger de almindelige regler herom. Det fremgår af vejledningen om forvaltningslovens pkt. 32, at det må antages at følge af bestemmelsen i forvaltningslovens § 7, stk. 1, om vejledningspligten og den almindelige forvaltningsretlige grundsætning om forvaltningens undersøgelsespligt, at forvaltningsmyndighederne i almindelighed må sikre sig, at de er i stand til at forstå og blive forstået af udlændinge, der retter henvendelse til myndighederne om sager, der skal tages under behandling af myndighederne. Efter omstændighederne må myndighederne således om fornødent stille tolke- og oversættelsesbistand til rådighed for den pågældende. Ministeriet finder ikke anledning til at præcisere lovforslaget.

Ret til psykologbehandling i forbindelse med et ophold på et kvindekrisecenter er en ydelse efter serviceloven, hvorfor de almindelige regler om handlekommune vil finde anvendelse i forhold til at fastslå, hvilken kommune, der har pligt til at yde hjælp og finansiere hjælpen. Dette præciseres i lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 2.2 og 2.3.

Ministeriet bemærker, at "voldsspiralen" er en måde at betegne dynamikker, der ofte karakteriserer en voldelig relation, bl.a. at volden ofte eskalerer over tid, og at konsekvenserne ofte fører til stadig mere psykisk og social nedbrydelse. Spørgsmålet om at hjælpe kvinden til at bryde voldsspiralen refererer således til at hjælpe den voldsudsatte kvinde til at få blik for nogle aspekter af voldens dynamikker med henblik på at kunne bryde ud af dem og etablere sig i et liv, der er fri af volden og voldens dynamikker.